

**ՓԱԽՉԻՆՔ
ԱՐԾԱԹԱՍԻՐՈՒԹԵՆԸ**

Լսեցէք այս խօսքերը դուք, որ ձեր հոգին աղտոտ գործեր հազցուցած Զրիստոսի մարմինն ու արիւնը կ'ուտեք եւ կը խմէք: Ամչցէք հրափրողէն: Եթէ կ'ուզէք Աստուծոյ տեսութեան արժանանալ, թող ո՛չ որ աղտոտ հազուսներով մնայ, այլ իրաքանչիւրը լուայ իր հոգիի պատմուճանը, որովհետեւ Աստած այսպէս պատոփրեց, եթք կ'ուզէք Սինա լեռ իջնելով ժողովուրդին երեւիլ:

Լսեցէք այրեր եւ կիներ, ո՛չ փափուկ մարմիններու պէտք ունիք եւ ո՛չ ալ զարդարուն հազուսներու, այլ՝ ներքին զարդերու եւ փափկութեան: Կարելի չէ միաժամանակ եւ հոգին եւ մարմինը փափկացնել եւ զարդարել, ինչպէս որ կարելի չէ Աստուծոյ եւ ինչքերու ծառայել:

Ըստ՝, համաձայն կը գտնուէի՞ր արդեօք, եթէ մէկը իր տունը զարդարէր եւ թեզ մերկ նատեցնէր ներսը, ահա դրւն եւս հոգիիդ հետ նյոյն ձեւով կը վարուիս: Մարմինդ տունի նման կը զարդարես, իսկ հոգիդ կը ձգես, որ մերկ եւ անօրի նատի ներսը: Պատշաճը այն էր, որ մարմինդ հազուսով եւ կերակուրով չափաւոր կերպով գոհացնէիր, իսկ հոգիդ՝ թագաւորդ զարդարէիր եւ փափկացնէիր, զոր դրւն սովամահ ձգած երկրաւոր չար ցանկութեանց կը հետևիս: Հետեւաբար, ասկէ ետք ո՛չ միայն հաւատքով, այլեւ՝ բարի գործերով սիրենք զԱստուծած:

Ծառեր 3. Մանդակունի

ՀՈԳԵՒՈՐ ԽՈՂՎՐԴԱՏՈՒ

**ԵՐԿՐԱՅԻՆԿ
ԵՐԿԱՆԱՅԻՆԻ ՏԻՒՐԱՆԱՆՔ**

Ս.ստուած ինքն է աղքատացնողն ու հարստացնողը (Ա.ԹԳ 2.7): Ս.ստուծմէ իր առածը ինքն իր անձին համար պահողը՝ ուրիշին իրաւունքն է, որ յափշտակած կ'ըլլայ: Ան որ իրեն տրուած նիւթական հարստութիւնը կ'օգտագործէ Ս.ստուծոյ փառքին համար՝ արժանի պիտի դառնայ վայելելու երկինքի բազմապիսի գանձերը: Երկրաւոր հարստութեան բաշխումով՝ ժառանգած կ'ըլլանք երկնաւոր հարստութիւնը: Երկինքի գանձը՝ Քրիստոս, իր արքայութեան դուռը լայնօրէն պիտի բանայ մեր առջեւ, եթէ երբեք երկրի վրայ մեր ունեցած գանձերէն բաժին հանենք աղքատին: Երկինքի տէրը կը դառնանք՝ երբ երկիրը չէ մեր տէրը: Կը դառնանք զաւակ Աստուծոյ եւ ընկեր հրեշտակներու, երբ կը կարեկցինք աղքատին:

Սիրելի ընթերցող, ՁՐԱԳ բերքը ամէն Կիրակի կը բաժնուի մեր ժողովուրդին, Եկեղեցիներու բանկալին մօտ: Նաեւ՝ Facebook-ի վրայ փնտուել «Jerak կամ ՃՐԱԳ», ապա սեղմել «Like»ը, կարդալու կամ անդամագրուելու համար:

ՀԱՍՑԵ

ԲՈՒ ԽՈՍՔ ԻՄ ՈՅԵՐՈՒՄ ՏՐԱԳ Է ՈՒ ԽՄ ԾԱՌՈՒԵՐՈՒՄ ԼՈՅ
(Ա. 119.105)

ԺԱ. ՏԱՐԻ

ԿԻՐԱԿԻ, 2 ԴԵԿԵMBER 2018

ԹԻՒ 48

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐՈՒ ԱՏՈՒՆԾԱՆՉԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՅՈՒՄՆԵՐ

Ես.36.22-37.11: Ա. ԹԱ. 4.1-11:

ՅԻՍՈՒՄ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱԼԵՏԱՐԱՆԸ ԸՆ ԴՈՒԿԱՆՈՒ 13.1-9

Ոմանք եկան Յիսուսի եւ պատմեցին այն գալիլիացիներուն մասին, որոնք Պիղատոսի կողմէ սպաննուեցան, երբ Ս.ստուծոյ զոհ կը մատուցանէին: Յիսուս անոնց ըսաւ. «Կը կարձէ՞ք թէ սպաննուող գալիլիացիները միւս բոլոր գալիլիացիներէն աւելի մեղաւոր էին, որ այդպիսի վախճան մը ունեցան: Ո՛չ: Կ'ըսեմ ձեզի, որ եթէ չապաշխարէ՞ք դուք բոլորդ ալ նոյնպէս պիտի մեռնիք: Կամ ի՞նչ կը մտածէք այն տասնութ մարդոց մասին, որոնց վրայ ինկաւ աշտարակը Սելովամի մէջ եւ սպաննեց զանոնք: Անոնք աւելի՞յանցաւոր էին քանի Երուսաղէմի բոլոր բնակիչները: Ո՛չ: Կ'ըսեմ ձեզի, որ եթէ չապաշխարէ՞ք բոլորդ ալ նոյնպէս պիտի մեռնիք»:

Անոնց հետեւեալ առակը պատմեց. «Մարդ մը կար, որ իր այգիին մէջ թզենի մը տնկած էր: Երբ ժամանակը եղաւ, թուզ քաղելու գնաց, բայց թզենիին վրայ պտուղ չգտաւ: Այգեպանին ըսաւ. «Այս երրորդ տարին է որ կու գամ թուզ քաղելու, բայց չեմ գտներ: Ուստի կտրէ՝ զայն, ինչո՞ւ անիմաստ կերպով տեղ գրաւէ»: Այգեպանը պատասխանեց. «Տէ՛ր, թող այս տարի ալ մնայ. ես իր շուրջի հողը կրկին կը փորեմ եւ պարարտացուցիչ կը դնեմ: Այս ձեւով թերեւս պտուղ տայ. ապա թէ ոչ՝ գալ տարի կտրէ զայն»»:

Աշխարհական թէ հոգեւորական, ամէնուն պարտքն է աշխատիլ, որ մաքուր ըլլանք մեր խղճմանքին եւ Աստուծոյ առջեւ եւ սիրով ու լայնախոն ոգիով յարգենք մեր Ս. Եկեղեցւոյ կարգ ու կանոնը, գործնականապէս աշխատինք անոր բարեկարգութեան եւ պայծառութեան, եւ ո՛չ թէ գլուխ բոնելով եւ անձնական կարիքներու հետեւելով:

Դժբախտաբար, ո՛չ թէ միայն ոմանք չեն գիտեր խոստովանութեան եւ ապաշխատութեան նշանակութիւնը եւ չեն զգար անոնց պէտքը իրենց կեանքին մէջ, այլ նաեւ՝ կան այնպիսիներ, որոնք ձեւական եւ աւելորդ բաներ կը նկատեն զանոնք:

ՊՕՂՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԻ ԱՌԱՋԻՆ
ՆԱՄԱԿԸ
ԹԵՍԱՂՈՆԻԿԵՑԻՆԵՐՈՒԻՆ

4.1-11

Այսպէս ուրեմն, եղբայրներ, մենք ձեզի սորվեցուցինք, թէ ի՞նչպէս պէտք է ապրիլ Աստուծոյ հաճելի ըլլալու համար: Թէեւ այդպէս կ'ապրիք արդէն, սակայն կը խնդրենք եւ Տէր Յիսուս Քրիստոսի անունով կը թելադրենք, որ շարունակէք յառաջանալ ներկայ ձեր ընթացքին մէջ: Գիտէ՞ք, թէ ի՞նչ պատուէրներ տուինք ձեզի Տէր Յիսուսի անունով, որովհետեւ Աստուծոյ կամքն է, որ դուք սրբուիք եւ ամենեւին հեռու մնաք պոռնկութենէ: Ձեզմէ իւրաքանչիւրը թող սրբութեամբ ու պատուով ամուսնանայ: Կրօոտ ցանկութիւններու անձնատուր մի՛ ըլլաք հեթանոսներուն պէս, որոնք զԱստուած չեն ճանչնար. կամ չըլլայ, որ մէկը եղբօրը դէմ մեղանչէ անոր կինը յափշտակելով, որովհետեւ այդ ըոլորին համար Տէրը իր դատաստանին մէջ անողք պիտի ըլլայ, ինչպէս սկիզբէնքինք ձեզի եւ ազդարարեցինք: Միթէ Աստուած մեր պղծալից կեանքը շարունակելո՞ւ հրաւիրեց մեզ, թէ սրբութեամբ ապրելու: Անշուշտ թէ սրբութեամբ ապրելու:

Հետեւաբար ով, որ սրբութեան այս պատուէրը կ'արհամարհէ՝ մարդ մը անարգած չ'ըլլար, այլ նոյնինքն զԱստուած, որ իր Սուրբ Հոգին կու տայ մեզի:

Գալով եղբայրասիրութեան, մեր զրելուն պէտք չունիք, որովհետեւ ինքնին դուք Աստուծմէ սորված էք զիրար սիրել, ինչպէս արդէն գործնապէս ցոյց կու տաք այդ սէրը ամբողջ Մակեղոնիայի ըոլոր եղբայրներուն նկատմամբ: Բայց դարձեալ եղբայրներ կը խնդրենք, որ աւելի առատանաք ձեր սիրոյն մէջ, ջանաք հանդարտ կեանք մը վարել, միայն ձեր գործին նայիլ եւ ձեր աշխատանքի վաստակով ապրիլ, ինչպէս որ պատուիրեցինք ձեզի, որպէսզի ձեր պարկեցած ընթացքով յարգուիք չհաւատացողներէն եւ ուեւէ մէկուն կարօտ չմնաք:

ԵԹԵ ՅՈՒՍԱՀԱՏ ԷՔ, ԱԴՈԹՔՔ
ԶԵԶ ԿԲ ԶՈՐԱՑՆԵ

- 1.- Իրիկունը լաց կայ, բայց առտուն՝ ուրախութիւն: (*Աղ.30.5*)
- 2.- Տէրը մօս է անոնց, որոնց սիրտը կոտրած է ու հոգիով խոնարհածները կ'ապրեցնէ: (*Աղ.34.18*)
- 3.- Սպասելով սպասեցի Տիրոջը, որ ծոնցաւ ինձի ու լսեց իմ աղաղակս եւ զիս կորստեան փոսէն, տղմալից կաւէն հանեց ու ոտերս վէմի վրայ ամրացուց ու բալուածքս հաստատեց: (*Աղ. 40.2-3*)
- 4.- Ինչո՞ւ կը ցածնաս, ով իմ հոգիս եւ ինչո՞ւ իմ ներսիդիս ես: Աստուծոյ յուսայ, վասնզի անգամ մըն ալ զանիկա պիտի գովեմ: Ան է իմ երեսիս փրկութիւնը ու իմ Աստուածս:

(*Աղ. 42.11*)

ՍՈՒՐԲԵՐ ԵՒ ՏՕՆԵՐ

Ս. ԹԱՂԵՈՍ ԵՒ
Ս. ԲԱՐԹՈՂԻՄԵՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԵՐՈՒ
ՏՕՆ

Ամէն տարի, Դեկտեմբեր ամսուան ընթացքին կը յիշատակուի Յիսուսի առաջին աշակերտներէն՝ Ս. Թաղէոս եւ Ս. Բարթողիմէոս առաքեալներուն տօնը: Անոնք Հայաստանի մէջ քրիստոնէութեան բարոզութիւնը սկսած են կատարել առաջին դարէն սկսեալ, Յիսուսի համբարձումէն եսով:

Հայաստանը այդ օրերուն կը նկատւէր կարեւոր եւ բազմամարդ երկիր: Ս. Թաղէոսի եւ Ս. Բարթողիմէոսի կը վիճակուի Հայաստանէն ներս քրիստոնէութիւնը տարածելու դժուար գործը, տրուած ըլլալով, որ այդ տարիներուն հայ ժողովուրդը բազմաստուածեան կրօն ունէր:

Ո՞Վ ԵՐ Ս. ԹԱՂԵՈՍ

Յիսուսի 12 աշակերտներէն մէկն էր: Յայտնի չէ, թէ երբ ծնած է, բայց նահատակուած է իր բարոզական առաքելութեան նամրուն վրայ՝ շուրջ 46 թուականին:

Թաղէոս առաքեալ կը յաջողի քրիստոնէութեան կրօնը տարածել հայոց արքունական պալատէն ներս քրիստոնեայ մկրտելով Սանդուխտ կոյսը, որ Սանդուխտ քագաւորին աղջիկն էր: Թագաւորը կը փորձէ իր աղջիկը վերադարձնել քուրմերու պաշտամունքին եւ ձախողելով սպաննել կու տայ թէ՛ Սանդուխտ կոյսը, թէ՛ Թաղէոս առաքեալը: Մինչ այդ Արտազ գաւառի բնակչութիւնը, հետեւած ըլլալով Ս. Թաղէոսի բարոզութեան, անոր յիշատակին կը հիմնէ Թաղէի վանքը շուրջ 66 թուին, որ դարերու ընթացքին կը դառնայ հայ ժողովուրդի հոգեւոր կեղուններէն մէկը:

Ո՞Վ ԵՐ Ս. ԲԱՐԹՈՂԻՄԵՈՍ

Բարթողիմէոս Յիսուսի 12 աշակերտներէն մէկն էր: Անոր կը տրուի նաեւ նարանայէլ անունը, որ կը նշանակէ «Աստուծոյ նուէր»:

Ան քրիստոնէութիւնը բարոզած է Հաղկաստանի, Պարսկաստանի, Արաբիոյ եւ Հայաստանի մէջ: 66 թուին տեղի ունեցած է իր նահատակութիւնը:

Բարթողիմէոս կը նկատուի, Ս. Թաղէոս առաքեալին հետ՝ Հայաստանի մէջ բուժութեան առաջին բարոզիչը:

Առաքեալը Հայաստանի մէջ իր բարոզական աշխատանքը սկսած է Գողթան գաւառէն, ապա՝ Սիւնեաց, Արարատեան եւ Վասպուրական նահանգներուն մէջ: Ան կը յաջողի նաեւ հայոց արքունի շրջանակներէն ներս ալ բարոզութիւն կատարել: Քրիստոնեայ կը մկրտէ Սանատորուկ բագաւորին բոյրը՝ Ոգուին եւ հազարապետ Տերենտիոսը: Հետեւանքը այն կ'ըլլայ, որ բագաւորը սպաննել կու տայ թէ՛ բոյրը, թէ՛ հազարապետը, թէ՛ առաքեալը:

Հայ ժողովուրդը, ի յիշատակ Ս. Բարթողիմէոսին, չորրորդ դարուն Վասպուրականի Աղքակ գաւառին մէջ կը շինէ վանք մը, որուն չորս աւանդատուններէն մէկուն մէջ գոյութիւն ունի տապանաքար մը, վրան արձանագրւած՝ թէ հոն բաղուած է Ս. Բարթողիմէոս Առաքեալը:

Վանքը ներկայիս կիսաւեր վիճակի մէջ է:

Շնորհիւ Ս. Թաղէոս եւ Ս. Բարթողիմէոս առաքեալներուն, Հայաստանայց Մայր Եկեղեցին ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ կը կոչուի՝ Յիսուսի առաքեալներու նախաձեռնութեամբ իմննուած ըլլալուն համար: (ՍՈՒՐԲԵՐ ԵՒ ՏՕՆԵՐ ԳԻՐՔՆ)